

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

† JOSIP vitez SCHNEID-TREUENFELD.

Nenaden in zaradi tega tem bridkejši udarec zadel je zopet ubogi naš narod. Izgubili smo zopet moža, izredno blagega srca, iskrenega zagovornika, katerega bomo dolgo in težko pogrešali in kateri je pri naših sedanjih razmerah uprav nenaestljiv.

Josipa viteza Schneida, našega družega Hermana ni več, v najlepši moški dobi pobrala ga je kruta smrt in tako uničila vse naše nade, ki smo jih stavili v njegove izredne zmožnosti, v njegovo požrtvovalno delovanje našemu narodu na korist.

Včeraj je bil še čil in zdrav, posvetoval se je še z našimi poslanci, bil še v klubovej seji, a ko je na večer okoli 7. ure šel čez Breg domov v svoje stanovanje v Virantovi hiši, udere se mu na Šent Jakobskem mostu kri iz pluć tako silno, da je jedva še prišel do trafike v Trubarjevih ulicah, klicati pomoči. A bil je že toliko oslabil, da ni mogel družega izgovoriti, nego besede „Hilfe!“ in kazaje na levo „Virant, Virant!“ Na konci Trubarjevih ulic se je zgrudil na tla in morali so ga nesti v njegovo stanovanje, kjer je kmalu potem izdihnil svojo preblago dušo.

Vest o tej nageli smrti razširila se je bliskoma po mestu in globoko užalila vse prebivalce brez razlike narodnosti, kajti pokojnik bil je tudi v nasprotnem taboru vsled svojega značaja, vsled svojih plemenitih lastnosti spoštovan in priljubljen.

Za nas Slovence pa je ta izguba nenadomestljiva, umrl nam je v istini drugi Herman. Rodom Nemec — pokojnik porodil se je v 30. dan decembra 1839 na Dunaji — bil je prerano umrl Schneider tako intenzivnega čuta, da je stopil mej naše prvoboritelje in vsekdar in povsod goreče in odločno zagovarjal pravice zatiranega naroda slovenskega.

Nemila bolezen prisilila ga je sicer, da je v 16. dan septembra leta 1882 odložil državnozbornski mandat mesta Ljubljanskega, a komaj se mu je zdravje obrnilo na bolje, že se je zopet povrnil na politično bojišče in bil lansko leto izbran poslancem mesta Idrije.

Kot deželnemu poslancu kranjskemu ni mu sicer bilo odprto za njegove lastnosti dovolj prostrano polje, a tudi v ozkem okviru redutne dvorane opazovali smo njegov blagodejni upliv. Posredoval je mej strankami, osrčeval je omahljive in z vsemi silami prizadeval se, sestaviti stranko, ki bi ne bila zavisna od vsake sapice. Žal, da se je njegova beseda premalo uvažala. Še včeraj, uvidevši, da bode zopet

večina za zloglasnih 600 gld., je ves žalosten vskliknil: „S tacimi omahljivci se ne more politike delati!“

Pokojnik zanimal se je iskreno za vsako našo zadevo, nikdar ni gledal na svojo osebo, na svoje koristi, temveč boril se je vedno le za stvar, za uzvišeno idejo, to pa tako odločno in požrtvovalno, da je v tej zadevi dosegal in presežal najboljše naše rodoljube. Vsak narodni zavod bil je gotov njegove podpore, vsako podjetje je pospeševal, z novci in s peresom bil je delaven in večina izvrstnih člankov v „Südsteierische Post“ bila je Schneidovih.

Veliko pa bi bil še storil, da mu je bilo dano, dalje živeti, kajti bil je mož tako izbornih zmožnostij, da bi si boljšega ne mogli želeli. Imovit, vsestranski izobražen in izveden, imel je po svojem socijalnem stališču pristop in upliv v visokih krogih, pravico- in resnicoljuben poštenjak zagovarjal je vedno in odločno naše pravice, kajti bil je tako iskren prijatelj našemu narodu, kakor bi se bil porodil na slovenskih tleh in od slovenske matere.

V zborih odlikoval se je po svojih temeljitih in elegantnih govorih. Zadnji njegov govor bil je v deželnem zboru kranjskem, ko je utemeljeval svoj predlog o znižanju tarfov na južnej železnici. Govoril je tako izborno, navajal tako prepričevalne stvarne podatke, da je vse poslušalce zavzel in da so mu po končanem govoru od vseh strani doneli dobrokllici in mu poslanci čestitali na izrednem vspehu.

Ravnopravnost vseh narodov izgubila je v prerano umrlem Schneidusvojega zaštitnika, plemenitega viteza, ki ni bil le vitez samo po imenu, ampak tudi po srci, avtonomistična stranka svojega vedno zanesljivega pristašain prvobojevnika. Isto tako pa narod slovenski in dežela Kranjska, v katerej se je bil v zadnji čas za stalno nastanil, neustrašenega in uplivnega zagovornika, naši poslanci pa v vsacem oziru izvrstnega kolego.

Prerana njegova smrt presunila je vsa narodna srca. Njega priljubljenost osvetljuje najbolj faktum, da so se nekateri volilci Ljubljanski, prišedši ga kropit, glasno jokali, ko so ga videli na mrtvaškem odru.

Redko sejani so Nemci, ki bi bili pravični Slovanom, zato pa bode Schneidovo ime na veke zapisano v hvaležnih srcih slovenskih, kajti on nam ni bil Nemec, on nem je bil pravi brat.

Večen bodi spomin preblagej njegovej duši!

LISTEK.

Kitaj in njegove naprave.

(Dalje.)

Vzhod in zapad.

Mi pripisujemo tudi sebi prvenstvo v izumljenji tiskarstva. Nikdo ne dvomi, da je tiskarstvo že v 10. veku bilo znano v Kitaji. Ali bi si ne mogli misliti, da je načelo tega čudovitega izumljenja prišlo v Evropo čez Rudeče morje ali Malo Azijo. Jaz to verujem. Baš to bi lahko rekli o magnetnej sili; vse znanstvena dela (a jih je brez števila) pričajo o starosti tega izumljenja in pripisujejo je nam. Znano je, da so Arabi rabili kompas še za časa križevskih vojn — in vračujoči križarji prenesli so to porabo magnetne igle v Evropo. Kitajcem zlasti je magnetna igla bila znana že v globoke starodavnosti. V kitajskem slovarju, pisanem v 121. letu pred Kr. r. beremo sledečo definicijo magneta: Kamen, iz katerega se naredi igla, s kojo se določi mer. Poleg tega pa naše knjige pojasnujejo porabo kompasa.

Vse to se manja vprašanja, katera imajo samo relativni interes, pa meni dovoljujejo z zadostno gotovostjo reči, da mi nismo tako najivni, ko se branimo uvesti pri nas doma sistem novotarij. Teko je vsled naše vztrajnosti izumljen smodnik, tiskarstvo, kompas, in jaz moram še pristaviti: svila in porcelan, z ozirom na poslednja moramo reči, da sti samo ti dve izumljenji zadosti, da bi postavili nas v vrsto civilizovanih narodov.

Iz tega je mogoče sklepati, če smo mi v koristnih izumljenjih priborili si vidno mesto, bili smo tudi sposobni v naše naprave in naše zakone uvesti oni praktični duh, ki hoče dobiti take rezultate, kateri bi mogli ubiti strast k premenam, in kojega vodi samo smoter videti — kaj bode iz tega?

Občjenja Kitaja z narodi, ki so prihajali na njegove meje, neso zapustila nikakih sledov v njegovej zgodovini. Adrijan prvi omenja Kitajcev, kakor naroda, ki izvažajo surcvo svilo in svilnata blaga. Na to se pa tudi omejuje pripovedovanje zgodovine. Tedaj smo mi toraj bili znani Rimljanom, gospodarjem tedanjega sveta.

Misli se, da je popolnem dokazano, da Rimljani neso z nami imeli nikake zveze. Naša zgodovina

vina pripoveduje samo o kitajskem poselstvu, od poslanem za dinastije Han v 74. l. po Kr. r. z namenom ustanoviti občevarje z zapadnim svetom. To poselstvo prišlo je v Arabijo, in seznanilo tamošnje prebivalstvo z inštitutom evnuhov. Ta je bil dovolj ocenjen, kajti evnuhi so hitro prišli v navado pri tamošnjem narodu. To je jedini namig naše zgodovine o občenji Kitaja z inozemskimi narodi.

Če tudi sinovi nebeške države neso prestopali mej svojega ozemlja zaradi kakih potovanj v oddaljene zapadne kraje (vsaj o tem nič ne pove zgovina), pa vendar se ne da ugovarjati, da so se pri nas naselili tuji narodi in da se sedaj žive pri nas potomci teh priseljencev.

Mej nami opaziš žide, ki so se preselili k nam kakih dve sto let pred Kr. r. za dinastije Han, t. j. v jednej najbolj cvetecih dob naše države. Pozneje je zasledil to naselbino nek jezuit, in zanimivo je njegovo pripovedovanje o tem.

„Tu sem že dve leti in obiskal sem one, katere tu imenujejo Tiao-Kin-Kiao, za gotovo misleč, da morajo biti židi. Če je to tako, mislim sem, mogel bodem najti „Staro zavezo.“ Poročil sem jim, da se želim seznaniti z njimi in zagotovil jim svoje prija-

Poročilo mestnega šolskega odseka glede mestnih ljudskih šol v Ljubljani.

V včerajšnji seji mestnega zbora poročal je g. dr. Tavčar v tej zadevi tako:

Mestni zbor Ljubljanski je v svoji seji dne 31. avgusta 1882 sklenil, da se ima na vseh javnih, mestnih ljudskih učilnicah slovenščina glede vseh učnih predmetov kot učni jezik s šolskim letom 1883/84 upeljati. Ob enem je mestni zbor tudi določil, kako se ima nemščina ali kakor se imenuje v zakonih, drugi deželni jezik na omenjenih učilnicah poučevati.

K temu sklepu bil je mestni zastop opravičen, ker se imajo po zakonu glede upeljave učnega jezika pred vsem zaslišati tisti, ki učilnico vzdržujejo. Če hoče tedaj, deželna šolska oblast glede mestnih ljudskih šol o učnem jeziku, ali o poučevanju v kakem drugem deželnem jeziku kaj ukreniti, svojega ukrepa prej v življenje postaviti ne sme, dokler ni zaslišala mestne Ljubljanske občine, koji ljudske šole silna bremena nalagajo.

S tega stališča ima slavni mestni zastop presoditi najnovejši ukaz deželne šolske oblasti, s kojim se je pričetkom sedanjega šolskega leta po svetopisemskem izreku, „da naj levica ne ve, kaj dela desnica“, vse tisto odstranilo in pokončalo, kar je bila ravno tista deželna šolska oblast pred letom dni pravomočno dovolila.

Sklep z dne 31. avgusta 1882 se je namreč po redu predložil vrhovni šolski oblasti v deželi.

Deželni šolski svet je na to z določbo s 9. junija 1883 št. 447 mestni občini Ljubljanski naznanil, da se upeljava slovenščine kot učnega jezika gledé vseh učnih predmetov po mestnih javnih ljudskih učilnicah s pričetkom šolskega leta 1883/84 dovoljuje, s pristavkom, da se ima ustanoviti nemška ljudska učilnica, ali pa nemške paralelke na sedanjih mestnih ljudskih učilnicah, če bi se oglasilo primerno število nemških otrok. Sklepov mestnega zbora gledé poučevanja nemščine pa deželni šolski svet ni potrdil, ker niso bili v soglasji s sedmim odstavkom okrožnice c. k. šolskega sveta od 8 okt. 1870 št. 316.

Pred vsem mora šolski odsek naglašati, da določba od 9. junija 1883. št. 447 ni tako stilizovana, da bi slovenščine upeljavo samo pod pogojem dovoljevala, da se imajo ob enem pričetki tudi nemške paralelke, in to tako gotovo, da bi se slovenski učni jezik sicer upeljati ne smel.

Tega pogoja ne obsega določba od 9. junija 1883 št. 447, ter ga tudi obsegati ne more, ker bilo bi več nego krivica, če naj bi se postavna pravica slovenskim otrokom, ki so vendar v ogromni večini, v tej šolske občini, samo tedaj delila, ko bi se peščici nemških otrok ne godila nikaka sila.

Koliko krika bi pač navstalo v Nemcih, če bi bila vrhovna šolska oblast v svojem času Liberski mestni občini dekretovala: ker ni hotela upeljati česke ljudske šole, torej se ima po vseh mestnih ljudskih šolah češčina kot učni jezik upeljati. Kar bi bilo v Nemcih absurdno, absurdno je isto tako v Slovencih!

Določba od 9. junija 1883 št. 447 se je do-

stavila tudi magistratu in oziroma mestnemu zastopu Ljubljanskemu. V seji dne 28. avgusta 1883 je mestni zastop Ljubljanski v svojo vednost vzel ugodni del določbe od 9. junija 1883 št. 447, ter je izrekel z veliko udanostjo svojo zahvalo c. k. deželnemu šolskemu svetu. Gledé neugodnega dela te določbe pa je sklenil ponižne očitke uložiti pri c. k. vrhovni šolski oblasti. Od tedaj slavni mestni zastop in občina Ljubljanska nikacega ukaza, nikake določbe več od c. k. deželnega šolskega sveta v tej zadevi prejela ni.

Ker ima o upeljavi učnega jezika jedino le deželni šolski svet, zaslišavši tiste, ki dotično učilnico vzdržujejo veljavno določevati, ker je c. k. deželni šolski svet že z določbo od 9. junija 1883. leta št. 447 razsodil, da se ima slovenščina že s pričetkom šolskega leta 1883/4 na vseh javnih ljudskih učilnicah upeljati in to glede vseh učnih predmetov in ker se proti ti določbi od nikake strani pritožba do višje inštanice ni uložila, potem je logično, če je šolski odsek sklepal, da je določba c. k. šolskega sveta z dne 9. junija 1883 št. 447 že davno pravomočna postala in to tembolj, ker jo je mestni zastop v svoji seji dne 28. avgusta 1883 z gorko zahvalo v vednost vsprejel, katera zahvala pa je, kakor se je sedaj izkazalo, brez vse potrebe votirana bila! Pri teh razmerah utemeljuje pravomočna odločba od 9. junija št. 447 za občino Ljubljansko v dobri veri in na podlagi zakona pridobljeno pravico, jus aquisitum v pravem pomenu besede!

Ta pravica pa se je sedaj občini tako rekoč „clam et vi“ zopet odvzela in sicer odvzela, ne da bi se poprej, kakor to predpisuje zakon občina zaslišala bila.

Z ozirom na te razmere se je po mestnih javnih ljudskih šolah s pričetkom šolskega leta 1883/84 slovenščina kot učni jezik upeljala, ter so se vsi učni predmeti, kolikor je to mogoče bilo, na podlagi pravomočnega ukaza deželnega šolskega sveta z dne 9. junija 1883 št. 447 tekom šolskega leta 1883/84 dejansko tudi v slovenščini poučevali. Nemške paralelke pa se niso aktivirale, in to zagadelj ne, ker se pričetkom šolskega leta 1883/84 ni oglasilo potrebno število nemških otrok; ali slovenščina se je upeljala, kolikor je to mogoče bilo! Se vé da odločilni faktorji, ki so imeli to upeljavo pospeševati, nikakor neso kazali tistega svetega navdušenja, ki ga je stvar sama ob sebi zahtevala! Vendar pa šolski odsek ni iskal svoje naloge v tem, da bi rekriminacije koval bodi si proti temu, bodi si proti onemu, v svojo dolžnost pa si je štel, krepko poudarjati, da vrhovne šolske oblasti ukaz z dne 9. junija 1883. št. 447 ni samo že pred pričetkom šolskega leta 1883/84 pravomočen postal, temveč, da se je v teku omenjenega šolskega leta, že tudi dejansko izpeljal.

Slavni mestni zbor! Te okolščine se nikakor prezreti ne smejo, in deželni šolski svet, kojega delovanje se ima vselej opirati na zakon, bi jih isto tako ne smel prezirati. Gledé na predstoječe je resnica, da involvira deželnega šolskega sveta ukaz z dne 9. junija 1883. št. 447. določbo glede učnega jezika, ki se je izdala ne samo v soglasji z mestno občino Ljubljansko, temveč, kar je veliko večjega pomena, v soglasji z zakonom. Ako je pa stvar

taka, potem se ukaz z dne 9. junija 1883. št. 447. niti po deželnem šolskem svetu, niti po ministru samem ni smel prej odstraniti ali spremeniti, dokler se ni zaslišala mestna občina Ljubljanska, koji ljudska šola že itak velika bremena naklada. Vsaka naredba c. k. deželnega šolskega sveta, s kojo naj bi se odstranil ali spremenil ukaz z dne 9. junija 1883, št. 447. ni ničesar drugčega, nego nova določba vrhovne deželne šolske oblasti, ki je protipostavna, če se je izdala za hrbotom Ljubljanske mestne občine. To je tako resnično, kakor resnično imamo državni šolski zakon, kojemu se ima ukloniti tudi c. k. deželni šolski svet v vojvodini kranjske! (Dalje prih.)

Dr. Herbstov predlog v českem deželnem zboru.

—o.— Avstrijsko „pravo“ nemštvo jelo je slednji čas posnemati taktiko, s katero je starorimska aristokracija milosti delila mej nizko, plebejsko rajo! Tako nekako, kakor so rimski očetje mešali pelin mej med v zakonih, zahtevanih od probujenega ljudstva, hoté tudi kulturni naši Nemci osrečiti nas Slované z dobrimi zakoni, v katerih pa je vedno skrito — krepko konjsko kopito! Tak nestvor je konečno tudi predlog dra. Herbst v českem deželnem zboru, predlog, da naj se okraji na Českem zakroglijo na narodni podlagi, ločijo torej v okraje česke in nemške.

Voditelj nemško-česke opozicije bil je sam tako malo previden, da je, utemeljujoč v 22. dan t. m. svoj predlog za okrajno preosnovo, odpiral občinstvu oči in že naprej delal mržnjo proti izvedenju svojih nakan. Mojstersko je zvedeni politik, cdlitni jurist v svojem govoru razkladal vse nagibe in razloge, ki v narodnem, upravnem in gmotnem oziru prikupujejo stvaritev narodno jednovitih okrajev na Českem, — prijatelj ali neprijatelj njegov, moral si se ukloniti dialektiki rezkega dra. Herbst in že si dobival zavest, da bode večini deželnega zbora českega dobro došel predlog, ki tako jasno in glasno obeta mir, lepo in sporazumno življenje mej obema narodoma po českých pokrajinah. Ali narava starega voditelja ustavoverne stranke je močnejša, nego-li njegova mimika! Takoj je bilo očitno konjsko kopito dr. Herbstovega predloga, ko je njegov poroditelj pri isti priliki jel govoriti o zlih nasledkih sedanje vladne politike, o jezikovni naredbi, o vladni stranki in ko se je konečno dovolj jasno rotill, da bode občinstvo njegove stranke umelo in cenilo odgovor k političnemu vprašanju v njegovem predlogu, bodi ta odgovor kakršnen koli. Stari dr. Herbst vé, zakaj da je tako hitro premenil svojo temperaturo, ali prizadeto občinstvo mu je tudi hvaležno, da je tako v céno zgubilo mreno z očes!

Čehi se nikakor ne bi hoteli upirati predlogu, ki daje napotek, kako priti do narodnega miru v kraljevini česki. Na oko je dr. Herbstov rečeni predlog tisti angelj miru, kateri hoče pošteno razdeliti in narazen ločiti, kar po svojstvu svojem ne more vkupe živeti. Ali le na oko, kajti že dr. Herbstovo utemeljevanje tega predloga pokazalo je, da se hoče z njim ustvariti le nevaren „praecedens“, da se hoče iz nekaterih okrajev dežele izločiti jezik česki, da se hoče z njim storiti le prvi korak k razpolovljenju česke kraljevine, k nemško-českemu namenu torej, ki je česke domoljube dovolj razburjal

teljstvo, in oni so mi takoj odgovorili in bili celo tako prijazni, da so me povabili v gosti. Obiskal sem jih v Mi-paj-se, t. j. v sinagogi, kjer so se zbirali. Tu smo se dolgo pogovarjali, jaz sem pregledaval njih pisma, izmej katerih jih bilo nekaj pisanih v kitajščini in v drugem jim lastnem jeziku. Pokazali so mi svoje svete knjige in dovolili mi v najsvetejše mesto njih hramov, v tako, kamor se dopuščajo samo njih duhovniki.

„Povedali so mi, da so njih predniki prišli z zapada, iz judejskega kraljestva, zavojevanega od Jozue, potem, ko je poslednji ostavil Egipet, prešel Rudeče morje in za njim ležečo puščavo. Pristavili so tudi, da se je Hebrejcev izselilo iz Egipta kakih šest sto tisoč mož. Zatrjevali so mi, da je v njih abecedi 27 črk, pa rabili so jih navadno samo 22. Poslednje se strinja s svedočenjem svetega Jeremije, ki je trdil, da hebrejski jezik ima 22 črk, iz katerih je pet dvojnih.

„Ko čitajo sveto pismo, zakrijejo obraz s tanjim pajčolanom v spomin Mojzesa, ki se je na gori z Bogom pogovarjal z zakritim obrazom. Vsako soboto čitajo določena poglavja iz svetega pisma stare zaveze. Tako v teku celega leta prečitajo vsega.

Pripovedovali so mi nekaj čudnega o raji in peklu. Ko sem se z njimi razgovarjal o Mesiji, obljubljenim v sv. pismu, so se čudili mojim besedam. Ko sem jim rekel, da mu je bilo ime Jezus, odgovorili so mi, da se v svetem pismu omenja o sv. Jezusu, sinu Sirahovem; tega Jezusa, o katerem jaz govorim, pa ne poznajo.“

Samo hebrejski narod se tako trdno drži svoje narodnosti. Vzemite, katero koli narodnost, po štirih ali petih rodovih se bode naturalizovala. — Hebrejci pa nikdar! Kamor koli naj se preselijo, povsod se trdno drže svoje vere in svojih običajev.

Z zgovovinskega stališča se to mora smatrati za velevažni fakt, da so se tako ohranili mej 400 milijonov broječim narodom.

Ob zgodovinskih viharjih, ki so spremljevali velika premikanja narodov, prišlo je mnogo raznih plemen iskat pribežališča v naše dežele. Zato bi bilo treba preiskovati v naši državi verske običaje, opazovati nrave, natančno preiskavati posebnosti naših narodnosti, in na ta način bi se razsvetilo marsikaj zanimivega iz stare zgodovine. Kdaj da je k nam prišlo kristijanstvo, se ne da točno določiti.

Kakor se sodi, so prvi apostoli kristijanstva učili svoj nauk pri vseh narodih starega veka. Jezujiti mislijo, da je kristijanstvo k nam prišlo v 6. veku. Tudi se more misliti, da je sv. Toma bil prišel v naše kraje. Gotovo je, da so prvi kristijanski misijonarji že zgodaj prišli v Kitaj, kajti ne moremo pripisovati samo slučajnosti, da se nekateri buditski obredi ujemajo s katoliškimi. Naj bode to kakor koli, v Nankingu se že bile kristijanske cerkve v XIII. stoletju, to beremo v spisih znamenitega potnika Marko Polo. Začenši z V. stoletjem, začenja se vzdigovati zagrinjalo, ki je ločilo Kitaj od ostalega sveta. To stoletje se je začelo občevanje z Arabi — in ta doba se more smatrati za naš zgodovinski preporod. Poročila Arabov, ki so jih sami pisali po povodu njih bivanja v naši deželi, pričajo o blagostanji naše države in nas silijo k misli, da je Kitaj najmanj tisoč let poprej že užival cvetočo civilizacijo. Z gotovostjo moremo trditi, da so se Arabi naučili naše umetnosti in prisvojili si naša izumljenja. Poslednja so prešla v zapadne dežele, kjer so se pozneje popolnjevala, — temu se ne da ugovarjati.

(Konec prih.)

v kratki dobi svojega življenja. In dalje, poslanec dr. Herbst je tudi proti svoji navadi ostal odgovor dolžan, ko ga je česki poslanec dr. Šolc bil vprašal v seji občinskega odbora, ali pa njegov predlog ne namerava narodnega in upravnega razpolovljenja česke dežele? Brez povoljnega odgovora k temu vprašanju se pa večina českega deželnega zbora ne bode podajala v končno ukrepanje o dr. Herbstovem predlogu.

Ali kako bi dr. Herbst tudi pozneje mogel česki narod uveriti, da ločitev okrajev po jeziku ne pripravlja pota za ukrepanje o razpolovljenji Česke? Te posledice prišle bi same po sebi, če ne danes, pak jutri — kdo bi jim postavil jezove, kadar bode dr. Herbst zginol? Ali morebiti naraščaj, ki se že sedaj lahko navdušuje za posledice dr. Herbstovega predloga, ker jih — jako slabo prikrite — vidi kakor sladko jesensko grozdje razobešene po predelih malomodrega velikonemškega novinarstva?

Pravo Danajsko darilo bi torej bilo za česke Slované, ako bi zakon postal imenovani dr. Herbstov predlog. Istina je z druge strani to, da se bode za nemško levico kovati skušal dobiček, če bode dr. Herbstov predlog mrtvorjen pokopan v arhive deželne zbornice v Pragi. In prepričanje se usiljuje, da je stari igralec na parlamentnih deskah posmodil nekoliko bengalskega ognja, da kani s svojim predlogom stranki svoji pridobiti nekoliko političnega sijaja. Kadar namreč pade dr. Herbstov predlog, pisali mu bodo nemško-liberalni listi nekrologe, in kakor je pri tacih prilikah navada, povzdigovali bodo svojo stranko nekako v tem zmislu: „Glejte; hoteli smo spravo in v to svrhu, samo v to svrhu prišli smo z dr. Herbstovim predlogom! In Čehi! Očabni Čehi so rekli, da sprave z nami nočejo in odbili so blagohotni, pomirljivi naš predlog. Kdo je torej kriv, mi ali Čehi?“ In slepo nemško občinstvo bode to verjelo ter še bolj sovražilo česki, slovanski živelj. Taki bodo sadovi dr. Herbstovega predloga, taki — nemške miroljubnosti!

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 1. oktobra.

Štirski deželni zbor je v ponedeljek izrekel na predlog poslanca Kienzia jednoglasno priznanje in zahvalo prejšnjemu deželnemu glavarju Kaiserfeldu za njega delovanje za državo in deželo. Slovenci so razum barona Gödla pred glasovanjem o tem predlogu ostavili zbornico. Poslanec Schreiner je baš v tej seji odgovoril v imenu deželnega odbora na interpelacijo gospoda Raiča, zakaj deželni odbor na Ptujске gimnaziji nastavlja profesorje, ne večše slovenskega jezika, katerega govori večina učencev. Rekel je, da ni potreba profesorjem na gimnaziji z nemškim učnim jezikom znanja slovenščine. Iz tega odgovora lahko posnamemo, da od štirskih liberalcev nemamo pričakovati pravice, in da je dolžnost vsakega Slovenca delati na to, da se Slovenski Štajer administrativno loči od nemškega.

Kakor se misli, bi volilna reforma, kakeršno je izdelal česki deželni odbor za deželni zbor, zagotovila Čehom za zmerno večino v deželnem zboru. Ako bi se volitve normalno, brez vsakega pritiska vršile, dobili bi Nemci v deželnem zboru 74 poslancev izmed 242. Tudi ko bi vse nefidejkomisno sestvo nemški volilo, dobili bi Čehi 126 glasov, Nemci pa samo 116. Zato je pa v nemških krogih velika nevolja, kajti Nemci bili so vajeni samo gospodovati nad Slovani. Zato pa tudi ni misliti, da bi Nemci počakali v zboru, da bi se to sklepalo. — Nemci so v deželnem zboru zopet pokazali svoje sovraštvo do Čehov in českega jezika. Ko so se posvetovali, kaka znamenja naj bi nosili poljski čuvaji, predlagal je dotični odsek, da trakove s českim in nemškim jezikom. Temu so ugovarjali Nemci, češ to bi žalilo čisto nemške občine. Iz tega se vidi, da sprava z Nemci ni mogoča, in le čudimo se, da se nekateri odločujoči krogi vedno zibljejo v sanjah, kako bi sprijaznili Nemce na Českem s sedanjimi razmerami.

Moravski deželni glavar Vetter je kot predsednik deželnega odbora, kateremu se je bila volitev grofa Schönborna v ogerskem Hradiši zopet izročila, da preiskuje, kako se je vršila in o tem poroča deželnemu zboru, izročil dotični referat vodji moravskih Čehov, deželnemu odborniku dr. pl. Šromu. To je pa neki nemške liberalce moravske jako užalilo.

Včeraj se je otvoril **hrvatski** sabor, kraljev reskript poudarja, da po proteku toliko let posvečena zveza z Ogorsko prinaša hrvatske kraljevini vedno večje koristi, in da bi se momentalna nasprotja odpravila z obojestransko pripravljenostjo.

Vnanje države.

Ruska vlada je imenovala generala Kohanova generalnim guvernerjem v Vilni. Kohanov je odločen sovražnik germanizacije. Pred tremi leti je

carju predložil statistične date o germanizaciji v Poljskej. Nadejati se smemo, da bode skušal kolikor mogoče ovirati germanizacijo v svojej guberniji. Govoré sicer, da je Kohanov velik nasprotnik Poljakov in bi najraje vse porušil. A mislimo, da bode kot dober Slovan kmalu spoznal, da vsak rusko-poljski razpor samo germanizaciji koristi, ter se bode kmalu sprijaznil s Poljaki, to tem prej, ker v višjih ruskih vladnih krogih že nekaj časa veje Poljakom prijaznejši veter.

Operacije na **francosko-kitajskem** bojišču prično se zopet danes, vsaj tako se od tam poroča, da admiral Courbet hoče danes začeti bombardovati nekatere kitajske kraje. Sicer je pa tudi mogoče, da je vojskovanje še odložil, kajti v vladnih krogih Pekinskih so se poslednji čas zgodile nekatere spremembe, zopet je ona stranka prišla kvišku, ki je za mirno pobotanje s Francozi. Carica sama tudi neki želi, da se kmalu naredi mir.

Angleška vlada je objavila vlastim, da se jej pravično zdi, da je **egiptovska** vlada ustavila amortizacijo državnega dolga z ozirom na finančni položaj v Egiptu. Nekatere vlade so že odgovorile na to izjavo v tem smislu, da ta naredba egiptovske vlade nasprotuje mejnarodnemu pravu. Angleška vlada neki misli, da se ta naredba ne bode preklicala. Ruska vlada je pa tega mnenja, kakor se da posneti iz oficijoznega lista „Nord“, da ta naredba še ne bode zadostovala za zboljšanje finančnega stanja v Egiptu, in da se bodo diplomati kmalu na kakej konferenci morali baviti zopet z egiptovskim finančnim vprašanjem.

Dopisi.

Iz Rudolfovega 25. sept. [Izv. dop.] (Še nekaj o gosp. prof. Šukljeju in njegovem odprtem pismu [glej „Ljub. List“ št. 156]. Odziv g. Viktorju Rohrmannu.) „Resnično je, da se tukaj vsakemu mrzi, v politično areno podati so in javno pisati, ko si nihče več pri nas ni svest, da se mu „od tam gori“ ne zasadi bodalo zavratno v zatilnik.“ Prav, po vsem prav imate, velecejenji gosp. dopisnik iz Rudolfovega v št. 202 „Slov. Naroda“. Časi, prav dobro stigmatizirani s „politisches streberthum“, so za nas, ki se usojamo še vedno prisegati na naš stari program in visoko držati našo narodno zastavo, v resnici jako kritični. Lahko umevno tedaj, da Vi, velecejenji gosp. dopisnik — ki se morebiti ne nahajate ravno v onem „srečnem položaji zasebnika“, po katerem urednik „najnovejšega dnevnika“ joče svoje „krokoilove solze“ — ne odgovarjate več vsem onim neresnicam, katere je preoblastni ženij produciral v svojo obrambo. Prav živahno obžalujem, da Vi tega ne storite, ker sem uverjen, da ste Vi pravi mož, ki zna izbrati si pravo orožje in nasprotnika zadeti na najbolj občutljivi strani, — saj dovolj, porok v to mi je vedenje urednika „Ljubljanskega Lista“, ki se v svojem „odprtem pismu“ tako tragi-komično zviija pod Vašimi tehtnimi udarci. A ker ste to že nekako „a priori“ odrekli in je res preteklo že nekaj časa in Vi še vedno molčite, — kar smem tolmačiti si le v tem smislu, da hočete držati dano besedo in biti si konsekventnim — usojam se jaz, oprostite mi mojo drznost! — napraviti pohleven poskus, javnosti po svojih skromnih močeh razkriti to, kar je g. prof. Šuklje v svojem „odprtem pismu“ — menda ne brez dobre namere — prikrivali hotel.

Takoj začetkom svojega „odprtega pisma“ — katero pa, akopram dokaj obširno tako malo in netemeljito odgovarja g. dopisniku v št. 202 „Slov. Naroda“, da smelo trdim, bi bilo morebiti bolj prikladno nazivljati ga „zaprtim“ ali pa, ker se v njem že toliko govori o lastnih zaslugah g. pisca samega, „panegirikus na samega sebe“ — zljubilo se je g. prof. Šukljeju besedičiti o nekem — „dozdevnem dostojanstvu“. Da g. profesor o dostojanstvih rad govori, to ni za nas nič novega in samo na sebi jako nedolžna stvar, a da govori o „dozdevnem dostojanstvu“, to nas je temveč iznenadilo, ker je bil poleg tega še tako malo obziren, da nam niti povedal ni, komu da se prav za prav dozdeva. —

„V tem oziru itd. in jednoglasna (?)“ zaupnica, kojo sem prejel v mestni hiši itd.“ Za Boga svetega! Kaj ste prišli že popolnem ob svoj dober spomin, g. profesor? Jeli so burne vihre zadnjih dni tako slabo upljujele na Vaše duševne moči, da se ne spominjate več, od koga in kako da se Vam je votirala ona „jednoglasna“ zaupnica? Ali pa stori to morebiti zavest, da zagovarjate jako slabo reč? — Pa naj bo to, kakor že hoče, na vsak način priskočim Vašemu slabemu spominu na pomoč. Zaupnica, o katerej tako oblastno govorite, votirala se Vam je na predlog gospoda, ki Vam kot kandidatu svojega glasu niti dal ni, od gospoda, ki je uskok v narodnem taboru, renegat v najslabšem

pomenu besede! Častno je sicer i od nasprotnika pohvalo zeti, a dozdevati se mi hoče, da bi v tem slučaju za Vas bilo morebiti bolj priporočilno, ko bi Vas ta dvomljiva čast ne doletela. Gospod, kateri je predlagal zaupnico, gotovo tega storil ni, ker ste mu Vi imponirali z Vašimi političnimi nazori, s političnim taktom, marveč storil je to, ker je bil že takrat po Vašej brezkončnej elasticiteti do dobrega uverjen, da se Vi g. deželni poslanec nahajate na najboljšem potu, preživeti vse one „faze“, katere g. predlagatelj sam že davno za seboj ima in postati — horrible dictu — „njegove gore list“. — Similis similibus gaudet!

In potem, kaka je bila ta „jednoglasna“ zaupnica! — Od navzočih g. volilcev odtegnilo se jih je eden dober del glasovanju s tem, da so „demonstrativno“, zapustili dvorano. Ali so ti gospodje volilci tudi že ušteti pri onej „jednoglasni zaupnici“?

„In vendar se hočem v dogovor spuščati z vami itd.“ Kako uljudno! kako ljubeznjivo! Tega bi se bil g. dopisnik „Slov. Naroda“ gotovo ne nadjal od Vas, visokoučeni g. profesor in politik; a česar se je nadjal in smo se i mi drugi „pigmejci“ nadjali, to je, da boste „mož beseda“ in da boste nas tedaj poučili „o nekaterih zadevah, o katerih smo tako slabo poučeni.“ Pa jako smo se varali. Mesti obljubljenega pouka, nič nego puhle fraze, samohvala in pa — da ne postanem mauj uljuden — same neresničnosti. Ali za kaj drugega hočemo li smatrati ona baža razpravljanja na dolgo in široko o: „Politiki, Pressi, vinarski šoli, boljših cestnih zvezah, dolenski železnici, Vaši častitakomnosti itd.“ (Dalje prih.)

Domače stvari.

— (VI. seja deželnega zbora Kranjskega) trajala je danes do 2. ure popoldne, ne da bi se bil rešil dnevni red in to zaradi tega, ker je gospod Dežman zajahal zopet kakor vsako leto svoje staro kljuse, da je nemštvo na Kranjskem v veliki nevarnosti, kar je povzročilo prav obširno, smelo rečemo, jezikovno debato. Povod za to prisiljeno Dežmanovo parado bilo je poročilo upravnega odseka o štatutu za deško sirotišnico „Collegium Marianum“. Tudi luč velikega državnika naših veleposestnikov g. Luckmana prikazala se je izpod polovnika, seveda mej krototnim smehom narodnih deželnih poslancev in galerij. Gospod Dežman je v današnji seji deželnega zbora, kakor navadno v vsakem zasedanji deželnega zbora, „Slovenski Narod“ spravil na obtožno klop, češ, da kadar se v „Collegium Marianum“ kdaj kaj nemški deklamuje, naš list same jeze kar besni. Debate, ki je bila jako obširna, udeležili so se razuu poročevalca dr. Poklukarja, deželni predsednik baron Winkler, deželne vlade svetovalec g. Hočevnar in poslanci Svetec, dr. Papež, dr. vitez Bleiweis-Trstaniški, Graselli, Faber in baron Schwegel. Pri glasovanju propal je predlog Dežmanov, ki je hotel še bolj razširjati nemški pouk v tem zavodu. Prihodnja seja je v petek.

— (Mestni zbor Ljubljanski) vsprejel je v včerajšnji seji na predlog poročevalca šolskega odseka sledeče sklepe: a) Proti ukazu c. k. deželne šolskega sveta z dne 12. julija 1884. št. 1324. se ima v imenu občine takoj, in brez vsake zamude uložiti rekurz na visoko naučno ministerstvo. b) Če bi ta rekurz brezvspešen ostal, ima se v imenu občine uložiti pritožba na upravno sodišče. c) Visoki c. k. deželni šolski svet se poprosi, da bi, ker se je rekurz v pravem času uložil, ter se zategadelj glede učnega, z ukazom z dne 9. junija 1883. št. 447. upeljanega jezika toliko časa ničesar spremeniti ne sme, da se ni rekurz postavno rešil, dejansko izvršitev svojega ukaza z dne 12. julija 1884. št. 1324. takoj ustavil. c) Deželnemu šolskemu svetu naj se poroča, da je mestna občina takoj pripravljena na svojih ljudskih učilnicah aktivirati nemške paralelke, če bi se po postavni poti izkazalo potrebno število nemških otrok, in oziroma postavna potreba takih paralelek. Ti predlogi vsprejeli so se jednoglasno.

— (Železnična zveza) s Slatine proti južni železnici letos zopet ne bode v deželnem zboru štajerskem zagotovljena, ker je dotični odsek sklenil, da se obedve prog, namreč iz Poljčan in pa iz Bobovega še jedenkrat, in sicer na deželne stroške pregledati. Pa tudi na progo iz Grobelna čez Šmarje na Slatino se bo oziralo, ker je gosp. Mih. Vošnjak kot člen „železniškega odseka“ to predlagal in se je ta nasvet jednoglasno

vsprejel. Po poročilu odborovem dobi namreč deželni odbor nalogo, črto čez Šmarje na deželne stroške pregledati in dotično poročilo prihodnjemu deželnemu zboru predložiti.

— (Katoliško slovensko politično društvo v Ormoži „Sloga“) poslalo je g. Božidar Ratič-u naslednjo zahvalnico:

Visoke časti vredni gospod poslanec!

Veliko pozornostjo so tukajšnji Slogaši čitali Vaše in Vaših tovarišev pisanje na slavni deželni odbor glede nameščenja učiteljskih mest v Ptujem nižem gimnaziju z učitelji, kateri ne znajo slovenski.

Raduje se podpisana „Sloga“ o Vašem krepkem postopanju in o temeljitosti, s katero ste svojo interpelacijo podkrepili.

Naši nasprotniki so do zdaj na narodnem deblu sekali veje, da ne bi več rodile dobrega sadu narodne omike; pa drevo je zmirom poganjalo iz nova in še bolj rodilo. Ali sedaj so se začeli s sekirjo zagajati v korenine, da bi popolnoma izruvali celo drevo prihodnosti slovenske; izbrisati hočejo nas Slovence, jemljejo nam in naši mladini vsa sredstva obračevati se na nepokvarjeni naradni podlagi, naše bitje, naše mišljenje jemljejo nam, nastavljaajo učitelje za našo mladino, ki naši ne znajo.

Ker ste Vi ravno na pravem mestu o tako važni stvari potipali naše nasprotnike, Vam je Ormoška „Sloga“ hvaležna, proseč:

Naj Vaše blagorodje izvoli vsprejeti srčno zahvalo in popolno njeno priznanje za Vaše neumorno delovanje v deželnem zboru.

V Ormoži, 26. septembra 1884.

Katoliško slovensko politično društvo v Ormoži „Sloga“.

Dr. Žižek l. r., Ant. Jesih l. r.,
predsednik. tajnik.

— (Kmetijska razstava v Krškem, II. dan.) Iz Krškega se nam piše 29. septembra: Danes ni bila tako obilno obiskovana, kakor včeraj, v nedeljo, ko je bilo nad 500 obiskovalcev. Danes jih je bilo namreč samo 200. Došlo pa je obilo elegantne gospode od blizu in daleč, vmes pa še meščani in kmetje. Razstavljalcev število pa se je povzdignilo na 97. Vse se čudi, da Dolenjska rodi tako lepe predelke. Zastopani so okraji: Radeče, trg z okolico in Boštanj, Mokronog z mnogimi občinami, Novomesto z bližnjimi kraji, Kostanjevica (mesto slabo) z okolico, Metlika z nekoliko okolice, posebno pa Krško z okolico. Razstavljalci so: graščaki, duhovniki, kmetje, meščani, učitelji. Prosto ljudstvo se čudi, da v Krškem vidi take velikanske stvari. Na dvoriščih so namreč veliki stroji od firme Mayfart iz Beča. Marsikateri nezaupljivi Dolenjec pa pravi, da bodo zdaj davki večji, ko bode gospoda videla, kakoršne pridelki daje dežela. Siromak, da ima take skrbi. — Jutri v sredo pričakujemo veliko ljudij, ko se prične živinska razstava.

— („Tržašk. Sokol.“) Naznanjamo gg.: članom in prijateljem našega društva, da bode v nedeljo dne 5. oktobra izlet v Nabrežino. Gospodje člani se prosijo, da se v polnej društveni obleki ob 2. uri popoldne na kolodvoru zbero, od koder se društvo točno ob 2 1/4 uri s zabavnim vlakom odpelje do Binjo in od tam peš v Nabrežino. Na zdravje! Odbor „Tržaškega Sokola“.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“:

Gradec 1. oktobra. V današnji seji deželnega zbora je interpeliral Vošnjak glavarja zaradi zabranjenega govora v včerajšnji seji. Južnoštajerskemu sadjerejskemu društvu se je dovolila podpora tristo gold. po nasvetu poslanca Vošnjaka.

Gradec 30. septembra. V današnji seji deželnega zbora pred budgetnej debati poslanec Dominkuš kot načelnik „narodnega kluba“ v daljšem govoru grajal deželno in državno vlado. Govorili še: Hackelberg, Vošnjak, Schmidrer. Ropot leve in galerije velik.

Tujci:

dne 30. septembra.

Pri Slonu: Schmidt, iz Odenburga. — Kohn iz Siska. — Mattachich iz Hrvatskega. — Wagner iz Ptuj. — Potočnik z Gorenjskega.

Pri Malici: pl. Lutteroth iz Trsta. — Detscher z Dunaja. — Blasich iz Grada. — Jaklič iz Budimpešte. — Uher iz Trsta. — Schuster iz Grada.

Pri avstrijskem cesarji: Klement, Stérniča iz Rudolfovega.

izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Vabilo na naročbo.

Z dnem 1. oktobra t. l. se prične naročevanje za zadnje četrtletje tega leta.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt. leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha.

Upravištvo „Slov. Naroda“.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
30. sept.	7. jutraj	743.40 mm.	+ 5.4° C	brezv.	megla	
	2. pop.	740.66 mm.	+ 17.6° C	sl. vzh.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	740.70 mm.	+ 10.4° C	brezv.	jas.	

Srednja temperatura + 11.1°, za 2.5° pod normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dné 1. oktobra t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	6	99
Rež	5	36
Ječmen	4	39
Oves	2	92
Ajda	4	87
Proso	5	20
Koruza	5	20
Leča	8	—
Grah	8	—
Fižol	8	50
Krompir, 100 kilogramov	2	67
Maslo	—	94
Mast	—	82
Špeh frišen	—	68
„ povojen	—	74
Surovo maslo	—	84
Jajca, jedno	—	3
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	60
Telečje	—	72
Svinjsko	—	66
Kostrunovo	—	32
Pišče	—	45
Golob	—	18
Seno, 100 kilogramov	1	60
Slama	1	51
Drva trda, 4 kv. metre	7	50
„ mehka	4	80

Dunajska borza

dné 1. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna rent a	80 gld.	85	kr.
Srebrna rent a	81	95	„
Zlata rent	103	—	„
5% marčna rent a	95	95	„
Akcije narodne banke	856	—	„
Kreditne akcije	291	50	„
London	121	55	„
Srebro	—	—	„
Napoli	9	66 1/2	„
Č. kr. cekini	5	77	„
Nemške marke	59	75	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	124	25
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	171	50
4% avstr. zlata renta, davka prosta	103	15	„
Ogrska zlata renta 6%	122	45	„
„ „ 4%	93	05	„
„ papirna rent a 5%	88	70	„
5% štajerske zemljišč. od vez. oblig.	104	50	„
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115	25
Zemlj. ob. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	121	—	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	109	—	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	50	„
Kreditne srečke	100 gld.	176	50
Rudolfove srečke	10	19	„
Akcije anglo-avstr. banke	120	105	25
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	211	75	„

Zahvala.

Globoko gane zaradi brezštevilnih srčnih dokazov sočutja in ker ne more vsakemu posebej dostojno zahvaliti se, dovoljuje si podpisati tem potom izreči najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so skazali njegovemu očetu

EDUARDU vitezu STRAHL-u

poslednjo čast.

V gradu Stara Loka, 30. septembra 1884.

Karol vitez Strahl,
c. kr. okrajni sodec.

(616)

Z globoko in neznosno britkostjo naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je gospod

JOSIP SCHNEID vitez TREUENFELDSKI,

c. kr. vladni svetnik, c. kr. stolnik, deželni poslanec, vitez c. kr. avstr. reda Frana Josipa, komander carskega ruskega reda sv. Stanislava, vitez križa Marijaninega, posestnik graščin v Zaprčah in Potschach,

v 45. letu svoje dobe véeraj 30. septembra 1884 ob 7. uri zvečer na naglem umrl.

Truplo dragega pokojnika se bode 3. oktobra ob 2. uri popoldne v hiši žalosti (v Zvezdarniških ulicah h. št. 1, Virantova hiša), vzdignilo in prepeljalo na kolodvor južne železnice in 4. t. m. ob 11. uri popoldne v rodbinsko rakev v Potschach položilo.

Svete maše zadušnice se bodo brale v stolni cerkvi v Ljubljani, v farni cerkvi v Kamniku in v Potschach.

Pokojnik se priporoča vsem sorodnikom in prijateljem v prijaznem spominu.

V Ljubljani, v 1. dan oktobra 1884.

Albina Schneid pl. Treuenfeldska, rojena Denk, soproga. — Josip in Albin Schneid viteza Treuenfeldska, sinova. — Josip Schneid vitez Treuenfeldski, c. kr. sekijski svetnik v pok. oče. — Katarina Schneid pl. Treuenfeldska, mati. — Otilija Jarisch, rojena pl. Schneid-Treuenfeldska, sestra. — Dr. med. Karol Jarisch, svak. — Karol Jarisch, netjak. — Otilija Jarisch, netjakinja. — Amalija Denk, tašča. — Teodor Denk, Makso Borowsky, c. kr. profesor, svaka. — Amalija Borowsky, rojena Denk, svakinja. (617)

Fin med v satovjih

se dobiva pri (557—9)

Oroslavu Dolencu

v Ljubljani, v Gledaliških ulicah.

Trgovski pomočnik

vsprejme se v prodajalnico z mešanim blagom pod ugodnimi pogoji takoj. Ponudbe vsprejema upravništvo „Slovenskega Naroda“. (615)

Komi,

nemškega in slovenskega jezika v pisavi in govoru popolnem zmožen, z dobrimi spričali, želi v prodajalnico s specerijami ali z mešanim blagom vstopiti. — Ponudbe sprejema upravništvo „Slov. Naroda“. (610—2)

Učenec ali praktikant,

ki je zmožen slovenskega in nemškega jezika ter je dovršil najmanj dva razreda gimnazije ali realke, išče se za neko trgovino v Mariboru. Ponudbe na upravništvo „Slovenskega Naroda“. (614—1)

Pri suhem vremenu trgana (ne tresena)

jabolka, hruške, slive, debele češnje, breskve, dalje finejše vrste fižol, mlad grah, sladko korenje, rajska jabelka, česen (porre), glive, šampinjane

kupuje vsak čas in v vsakej množini po primernej ceni in prosi pismene ponudbe (508—17)

Die Central-Station

für Obst- und Gemüse-Verwaltung in Graz.

Umetne

(32—73)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem amerikanškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradeckyjevega mostu, I. nadstropje.

Mejnarodna linija.

Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvorazredni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah iz z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „Germania“, 4200 ton, okoli 10. oktobra.

„East Anglia“, — — — 25.

Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold.

Potniki naj se obrnejo na (611—1)

J. TERKULE,

generalnega pasažnega agenta,

Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na Emilio d' Ant. Poglayen, generalnega agenta v Trstu.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.